

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“

✉ гр. Павел баня-6155, ул. "Христо Ботев" №13

Директор: 04361/22-06

fax: ☎ 04361/22-03

зам.-директор: 22-05

канцелария: 20-95

email: soupb@abv.bg

Утвърдил

Ганка Гогова,

Директор на СУ „Христо Ботев“, гр. Павел баня

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание, протокол № 15/09.09.2021г.

I. УВОД

Училищната програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвимите групи в СУ „ Христо Ботев” гр. Павел баня съдържа цели и задачи за ефективно осъществяване на процеса по предоставянето на подкрепа на учениците за равнопоставено социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието както в училищната и местната общност, така и на тази в страната.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегии и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани, и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма е изготвена в съответствие на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Насоки за работа на системата на училищното образование през учебната 2021 – 2022 година в условията на COVID-19;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Проект на Национална стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите (2021-2030г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Конвенция за правата на детето на ООН.

Програмата регламентира осъществяване на обща и допълнителна подкрепа на учениците в СУ “Христо Ботев,, град Павел баня, съобразно личните им потребности и интереси. Целта е подкрепа на индивидуалността на всеки ученик, за активно включване в образователния и възпитателен процес, чрез премахване на пречките за това.

Ученици от „уязвими групи“ са ученици със:

- специални образователни потребности;
- хронични заболявания;
- двигателни увреждания;
- деца и ученици в риск;
- деца и ученици, застрашени или жертва на насилие;
- деца с изявени дарби;
- деца-сираци и полусираци;
- деца-бежанци;
- деца от различни етнически групи и с други идентифицирани нужди.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява в съответствие с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1 Обща подкрепа

За координиране организирането на предоставяне на подкрепата на личностното развитие в СУ „Христо Ботев“, град Павел баня, със заповед на директора на училището е определен педагогическият съветник, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование. Допълнителната подкрепа в СУ „Христо Ботев“ град Павел баня се осъществява от екип, който се определя със заповед на директора на училището за всяко конкретно дете, съобразно възникналата

необходимост за това. Екипът включва ресурсен учител, психолог, логопед, класен ръководител и родител на ученика.

Общата подкрепа е насочена към развитие потенциала от възможности на всеки ученик и включва екипна работа на учителите и други педагогически специалисти, насочена към формиране у учениците на интелектуални компетентности, граждански ценности и социални умения, не накърнявайки тяхната етнокултурна идентичност, с цел получаване на равни възможности за реализация в обществото. В съответствие с чл. 15 от Наредба за приобщаващото образование СУ “Христо Ботев“, град Павел баня предоставя, след обсъждане, подкрепа на учениците, която включва:

- (1) Занимания по интереси;
- (2) Кариерно ориентиране на учениците;
- (3) Библиотечно – информационно обслужване;
- (4) Грижи за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на ученика или лицето, което полага грижи за ученика, за здравословното му състояние и за проведени медицински изследвания и консултации и взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището. Чрез реализиране на задължителни и препоръчителни мерки за намаляване риска от предаване и разпространение на инфекцията COVID-19, СУ “Христо Ботев“ осигурява сигурна учебна и работна среда.
- (5) Поощряване с морални и материални награди;
- (6) Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение се прилагат дейности съобразно чл. 45 от Наредба за приобщаващото образование. Дейностите се документират в дневника на класа от класния ръководител и се уведомяват родителите за това. За всички дейности с учениците, предприемани от институцията, се изисква съгласие на родителите, а за дейности по чл.45, т. 6 от Наредба за приобщаващото образование, се изисква информирано съгласие на родителя (Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава – наставничество).
- (7) Превенция и консултации за преодоляване на образователни дефицити, в зависимост от конкретния случай, възраст, техническите и технологичните възможности, ще може да се осъществяват присъствено и/или в електронна среда от разстояние, като се използват и възможностите, за работа по проекти. Учениците, записани в самостоятелна форма на обучение, в хода на учебните занятия, ще имат възможност за консултации и обща подкрепа, а с предвижданите нови изменения в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование - и допълнително обучение по учебни предмети в електронна среда от разстояние в рамките на 10 часа месечно, за преодоляване на образователни дефицити.
При отделни случаи на карантиниране на ученик, на една или повече паралелки, училището може да предостави съпътстваща обща подкрепа в хода на учебната година под формата на консултации и допълнително обучение по отделни учебни предмети.
На учениците, които не присъстват в училище по уважителни причини, следва да им се оказва психологическа и педагогическа подкрепа, в това число и от разстояние в електронна среда.
При отсъствие на ученик за повече от 10 учебни дни се предоставя провеждане на допълнително синхронно обучение от разстояние в електронна среда в изпълнение на дейностите по проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ – версия 1-29.04.2021г.

При отказ за съдействие на родителите, директорът писмено уведомява отдел „Закрила на детето“ при ДСП по местоживее на ученика.

Освен налагане на санкция при проблемно поведение, на ученика се предоставя планирана обща подкрепа за личностното развитие, изразяващи се в консултации по учебни предмети, консултации с психолог и/или педагогически съветник. Видът на общата подкрепа се определя от екип, определен за ученика от директора на училището по чл.7 от Наредба за приобщаващото образование, съвместно с

класен ръководител, родител и координатор, който координира работата на екипите за подкрепа на личностното развитие на учениците.

- (8) Дейностите за превенция на обучителните затруднения, се определят от учителя, установил потребността, или от класния ръководител, съвместно с координатора по чл. 7 от Наредба за приобщаващото образование. И в изпълнение на чл.17, ал.2 от същия нормативен документ. Дейностите за превенция на обучителните затруднения се извършват след предоставяне на информация от входните нива по учебни предмети, от наблюдение на развитието на ученика, който среща затруднения в обучението (чл. 29, ал.1 от НПО)

2.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа на личностното развитие на учениците в СУ „Христо Ботев“, град Павел баня се предоставя въз основа на направена оценка на индивидуалните им потребности. Оценката се извършва от екип за подкрепа на личностното развитие на ученика, утвърден със заповед на директора на СУ „Христо Ботев“ град Павел баня за конкретен ученик, след направено предложение от класен ръководител по чл. 187, ал.2 ЗПУО. Оценка на учениците, които не владеят български език се извършва на език, който детето владее най-добре (чл.70, ал.1 от НПО). Оценката представлява процес на събиране и анализ на специфична информация и документация по случая. Допълнителната подкрепа се предоставя с зависимост от плана за подкрепа на ученика и от необходимите специалисти(чл.4, алб от НПО)

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – оценката се извършва от специалист психолог, логопед, ресурсен учител, рехабилитатор на слуха и говора и класен ръководител в срок от 1 до 3 месеца от началото на учебната година или по всяко време на учебната година, когато се разпознае необходимост от такава. Оценката се извършва по инициатива на родителя на ученика (чл.73, ал. 4 от НПО), посредством Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика (чл.76, ал. 3 от НПО);
- деца с хронични заболявания (ЗПУО, Допълнителни разпоредби, т.29) – оценката се извършва от психолога съвместно с класния ръководител, учител, който преподава на ученика, медицински специалист от здравен кабинет в училището и личен лекар на ученика(чл.71, ал. 4 от НПО). В срок не по-късно от 3 месеца от разпознаване на потребността и съобразно спецификата на случая;
- деца с изявени дарби (ЗПУО, Допълнителни разпоредби, т.7) – оценката на ученици с изявени дарби се извършва от класен ръководител, от учителите, които преподават на ученика в училище, съвместно с психолога или педагогическия съветник(чл.71, ал.3 от НПО);
- деца в риск (ЗПУО, Допълнителни разпоредби, т.6) – оценката на индивидуалните потребности се извършва от психолог и/или социален работник в училище, съвместно с класен ръководител и учители, които преподават на ученика. Оценяват се рисковите и защитни фактори в ситуацията на ученика и неговата среда;

При оценяването могат да участват и други специалисти, непосочени в текста, по предложение на координиращия екип в училището (чл.71, ал. 5 от НПО). Оценката се извършва по утвърдена методика за оценяване на МОН.

Периодът на допълнителна подкрепа на учениците бива краткосрочен и дългосрочен (чл.81, ал. 2 от НПО) и **включва:**

- работа с ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения, рехабилитация при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Работата по конкретен случай включва :

- формулировка на случая;
- определяне на цели и действия, насочени към ученика;
- изготвяне на план за подкрепа;
- взаимодействие и работа с подкрепящата среда;
- постигнати резултати от работата по случая;

За всеки отделен случай координиращия екип в училище определя водещ на случая, който развива отношение на доверие с ученика, така че тези отношения да стимулират неговото обучение и участието му в дейностите на училището, както и личностното му развитие.

Ако училищният екип или Регионалният център за осъществяване на оценка и обща подкрепа на ученик, препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, се уведомява отдел „Закрила на детето“ към ДСП по местоживееене на детето с цел социалните служби да окажат съдействие, и ако се налага помощ на родителите за осъзнаването на нуждите на детето.

При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредбата за приобщаващото образование(чл.114 от НПО).

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план, или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

Оценка на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.
5. Опазване на живота и здравето на учениците и работещите в СУ “Христо Ботев“, гр. Павел баня и поддържане на добър психоклимат и намаляване на ситуациите на напрежение, стрес и дезинформация в работния процес.

IV. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- Провеждане на родителски срещи и мероприятия, при спазване на правила за безопасност в условия на пандемия от COVID 19, с цел информиране и разясняване на взаимните ползи от интегрирането на децата и учениците със специални образователни потребности и учениците с различен от българския етнически произход.

- Уведомяване на родителите, чрез електронно съобщение, в дневника на училището, чрез телефонни обаждания или по пощата, за:

- организацията, мерките и правилата за безопасност на работа в условията на COVID 19 пандемия;

- регулярно, веднъж седмично да се информират родителите за епидемичната обстановка в училището;

- информирани на родителите при извънредни обстоятелства.

- Специализирана работа с родителите на учениците със специални образователни потребности за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.

- Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.

- Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от различни етническите групи.

- Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

- Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

- Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск. • Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от различни етническите групи, застрашени по някаква причина от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.

- Подкрепа на учениците и родителите им от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.

- Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви, както и стимулиране на училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания.

За изпълнение на целите и постигане на оптимални резултати от дейностите от Програмата основно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции и родители и общественост.

V. ОТЧЕТНОСТ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Директорът на СУ „Христо Ботев“, гр. Павел баня, предоставя информация на РУО – Стара Загора, веднъж годишно за:

- Отчетни данни за допълнителната подкрепа предоставяна в училището.
- Доклад-анализ за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция;
- Успешно интегрирани деца и ученици в мултикултурна образователна среда;
- Повишен дял на учениците от етническите малцинства, завършили основно образование;
- Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти;
- Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Основен фактор за изпълнение на програмата е сътрудничеството между всички институции, имащи отношение към проблема, ангажираност и съдействие от родителската общественост и пряка отговорност на всички участници в процеса на предоставяне на равни възможности на учениците за приобщаването им в образователната система за постигане на поставените цели.

Координатор при организиране и координиране на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие в СУ „Христо Ботев“, гр. Павел баня

Десислава Габарова – педагогически съветник

Подпомагащи организиране и координиране на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие в СУ „Христо Ботев“, гр. Павел баня

Людмила Любчева Чакърва – старши учител по философия

Радостина Димитрова Арабаджиева – учител в ЦОУД